

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobkyně: N. M., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení*, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 1.3.2015 proti rozhodnutí žalované ze dne 12.2.2015 č.j. X o starobní důchod,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Soud upozorňuje, že řízení je upraveno soudním řádem správním (zákon č. 150/2002 Sb. v platném znění, dále jen **s.ř.s.**) a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce/žalobkyně* a *žalovaný*. Dle § 4 odst. 1 písm. a) **s.ř.s.** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Podle § 31 odst. 2, 3 **s.ř.s.** ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu. Podle § 75 odst. 1 **s.ř.s.** při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 12.2.2015.

Krajskému soudu v Plzni byla dne 9.3.2015 doručena žaloba žalobkyně ze dne 1.3.2015 nazvaná „žaloba o nesprávnosti rozhodnutí starobního důchodu ČSSZ v ČR“, k níž byla připojena kopie rozhodnutí žalované ze dne 12.2.2015 č.j. X, tudíž se lze oprávněně

domnívat, že je žalobou napadeno uvedené rozhodnutí, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 9.1.2015, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., *o důchodovém pojištění*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**) a s přihlédnutím ke Smlouvě mezi Českou republikou a Ukrajinou č. 29/2003 Sb. m. s., *o sociálním zabezpečení* (dále jen **Smlouva**). V odůvodnění rozhodnutí ze dne 12.2.2015 žalovaná zdůraznila následující:

1) Vyměřovací základy se do nároku na důchod započítávají pouze za roky, které spadají do tzv. rozhodného období dle § 18 zákona a dle odstavce 1 rozhodným obdobím je období pro stanovení osobního vyměřovacího základu, a toto období začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak. Podle odstavce 4 věty první stejného ustanovení platí, že do rozhodného období se nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. V případě žalobkyně tedy rozhodné období je vymezeno obdobím od roku 1986, neboť kalendářní roky před rokem 1986 se do rozhodného období nezahrnují, do roku 2007, tedy do roku, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, tj. roku 2008. Jedná se tedy o rozhodné období roků 1986 až 2007. Vyměřovací základy získané v letech předcházejících roku 1986 tedy nejsou při výpočtu důchodu zohledňovány, proto žádosti žalobkyně v rozsahu jí uvedeném o započtení vyměřovacích základů za období od 18.6.1975 do 30.9.1986, tj. za období, které předchází rozhodnému období (1986 až 2007), tak nelze vyhovět.

2) V tomto řízení nelze posoudit a započíst doby pojištění získané žalobkyní v Rusku, tj. doby spadající do období od 1.9.1967 do 19.5.1975, neboť ČSSZ zatím nedisponuje podkladem, kterým by ruský nositel pojištění (Penzijní fond Ruské federace, dále jen **Penzijní fond RF**) tyto doby potvrdil v souladu se Smlouvou mezi ČR a RF potvrdil tuto dobu na příslušném formuláři a tento formulář zaslal ČSSZ, což je nezbytné pro započtení dob pojištění získaných žalobkyní v Rusku je nezbytné, aby ruský nositel pojištění v souladu se Smlouvou mezi ČR a Ruskou federací (dále jen **RF**), *o sociálním zabezpečení*, č. 57/2014 Sb. m. s. (dále jen **Smlouva mezi ČR a RF**) potvrdil tuto dobu na příslušném formuláři a zaslal jej ČSSZ. Pro zahájení mezistátního řízení mezi ČSSZ a Penzijním fondem RF je třeba, aby žalobkyně na příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) vyplnila formulář CZ 207/RU 12, ve kterém uvede všechny relevantní skutečnosti pro započtení doby pojištění získané na území Ruska. Současně je nutno předložit potřebné doklady. O tomto postupu, tj. o nutnosti vyplnit zmíněný formulář na příslušné OSSZ a doložit potřebné doklady včetně jejich konkrétního vyjmenování žalobkyně byla podrobně poučena v napadeném rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí byla žalobkyně poučena též o tom, že řízení s ruským nositelem pojištění o potvrzení ruské doby pojištění pro posouzení nároku na starobní důchod dle výše zmíněné Smlouvy bude zahájeno po obdržení požadovaného, tj. vyplnění výše uvedeného formuláře na OSSZ a předložení potřebných podkladů. Také bylo uvedeno, že pro rok 2008, kdy žalobkyni vznikl nárok na starobní důchod, činila základní výměra důchodu 1.700,-Kč měsíčně a základní výměra ve výši 2.230,-Kč, kterou žalobkyně uvádí ve své žádosti, byla stanovena nařízením vlády pouze pro rok 2011, proto není přípustné přiznání žalobkyni základní výměry ve výši 2.230,-Kč měsíčně za období od 18.6.1979 do 31.12.1985, jak žádala žalobkyně. Žalobkyni nelze do nároku na starobní důchod zhodnotit 40 let doby pojištění a zohlednit je při výpočtu procentní výměry důchodu,

jak požaduje, neboť ke dni vydání napadeného a tohoto rozhodnutí na územích obou smluvních států získala pouze 30 let doby pojištění včetně dob péče o dítě; ke dni vydání napadeného rozhodnutí byla tato doba již řádně zhodnocena rozhodnutím ČSSZ ze dne 19.7.2011, jak vyplývá z osobního listu důchodového pojištění (dále jen **OLDP**) ze dne 1.6.2011, to je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí a součástí spisového materiálu; výše procentní výměry starobního důchodu činí 45% výpočtového základu za 30 roků doby pojištění ($1,5\% \times 30 \text{ roků} = 45\%$).

3) Požadavku žalobkyně na započtení dob pojištění získaných na území Ruska nelze prozatím vyhovět ze stejných důvodů, jež jsou podrobně rozepsány výše v bodu 2). K započtení dob péče o dítě bylo uvedeno, že doba péče o dítě ve věku do čtyř let je náhradní dobou pojištění dle § 5 odst. 2 písm. d) zákona; do nároku na důchod se započítává v rozsahu čtyř let a pro účely výpočtu procentní výměry důchodu se do doby pojištění započítává pouze v rozsahu 80%. V případě překrývání doby zaměstnání, tj. doby pojištění, a doby péče o dítě, tj. náhradní doby pojištění, je pro pojištěnce výhodnější započtení doby zaměstnání, protože se započítává v plném rozsahu pro vznik nároku na důchod i pro vypočtení procentní výměry důchodu. Započtení doby zaměstnání je tedy pro žalobkyni výhodnější než započtení dob péče o dítě, proto při posouzení započtení kryjících se dob zaměstnání a dob péče o dítě bylo preferováno započtení doby zaměstnání; ve zbývajícím rozsahu dob péče o dítě, na který žalobkyně má nárok, byly započteny tyto náhradní doby péče o dítě. Tento „zbývajících rozsah“ dob péče o dítě je uveden v dolní části OLDP a jedná se o období od 4.10.1973 do 17.6.1975, od 2.9.1977 do 22.9.1977 a od 2.9.1994 do 13.4.1995. Tak například doba péče o první dítě je započtena jako náhradní doba pojištění ode dne narození tohoto dítěte dne 4.10.1973 do 17.6.1975 a od 2.9.1977 do 22.9.1977, neboť zbývajících doba z čtyř roků doby péče o první dítě, na které má účastnice řízení nárok, je „krytá“ dobou zaměstnání. Obdobný postup se aplikoval při započtení dob péče o druhé a třetí dítě žalobkyně, proto nezačínají započtené doby péče o dítě dnem narození těchto dětí. Doba pojištění získaná žalobkyní od roku 1975, tj. celkem 30 let, jí byla zhodnocena při výpočtu výše procentní výměry, jak je též uvedeno výše a její úvahy o 33 letech nebo o 36 letech doby pojištění, které uvádí ve svých námitkách, nemají skutkový ani právní základ, když z dostupné evidence vedené ČSSZ zcela jednoznačně vyplývá, že získala 30 roků doby pojištění v obou smluvních státech včetně dob péče o dítě. Námitky žalobkyně, že bude na ČSSZ požadovat doplatek (označuje jako „odškodnění“), neboť jí započítala pouze 30 roků a 146 dní, nikoliv 33 roky, se tedy taktéž mívají se skutkovým a právním stavem případu žalobkyně.

Závěrem pak bylo uvedeno, že v případě žalobkyně nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly zvýšení jejího starobního důchodu a rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu, vycházelo ze správně zjištěného skutkového stavu a příslušné právní úpravy, když dokud nejsou potvrzeny doby pojištění získané na území Ruska ruským nositelem pojištění a s Ruskem nebylo ještě zahájeno příslušné řízení o potvrzení těchto dob a jeho zahájení odvisí od aktivního přístupu žalobkyně, která byla poučena o potřebných krocích, které je nutno učinit pro zahájení tohoto řízení v napadeném i tomto rozhodnutí. Také bylo žalobkyni připomenuto, že je nutné, aby ČSSZ předložila čestné prohlášení, na jakém území se zdržuje více jak 270 dnů v roce, zda na území Německa, nebo ČR.

Z obsahu rozsáhlé *žaloby*, k níž byla připojena i kopie jejího občanského průkazu ČR společně se svazkem dalších příloh, vyplývá, že podstatou žalobních námitek je spor o rozsah zohledněných dob pojištění a stanovení vyměřovacího základu pro výpočet starobního důchodu. Žalobkyně se domáhá jiného určení zohledněných dob pojištění, než učinila žalovaná; konkrétně má za to, že již v předchozích rozhodnutích mělo být zohledněno období od 18.6.1975 do 1.4.2008, tj. 33 let pojištění (nikoli 27 let, resp. 30 let – viz OLDP) a měla být rovněž zohledněna péče o 3 děti tak, že žalobkyně bude mít celkem 36 let pojištění. Rovněž tak při určení vyměřovacího základu pro výpočet výše starobního důchodu měla být zohledněna celá výše uvedená doba, tj. včetně doby ukrajinského pojištění od 18.6.1975 do 30.9.1986, resp. příjmy za tuto dobu; žalovaná přitom mohla za období od 18.6.1975 do 30.9.1986 „*počítat z vyměřovacího základu, který měla v roce 2008 – 1.700 Kč*“ (pozn. tj. základní výměra starobního důchodu v roce 2008); žalobkyně v této souvislosti vyčíslila způsobenou škodu částkou 238 000,- Kč. S ohledem na smlouvu mezi ČR a Ruskem účinnou od 1.11.2014 měly být nově navíc zohledněny pro určení výše starobního důchodu doby ukrajinského, ruského a českého pojištění, tj. celkem období od 1.9.1967 do 1.4.2008 = 41 let a vyměřovací základ měl být určen za období od 1.9.1967 do 1.4.2008 = 40 let, její starobní důchod měl proto správně dle jejího názoru činit 13.900,- Kč. Výpočet výše starobního důchodu žalobkyně vidí takto: $1,5 \times 40 = 60\% \times 20\,000$, tedy měsíčně 1.700 Kč = 13.700 Kč + 200 Kč „*přidala vláda*“. Žalovaná se podle ní dopustila „*průtahu*“ v souvislosti s tím, že v OLDP uvádí 27 let pojištění žalobkyně, resp. 30 let pojištění, s tím, že jí byly upřeny 3 roky pojištění a dále nebyla ČSSZ informována o skutečnosti, že od 1.11.2014 platí smlouva mezi ČR a Ruskem, tuto informaci získala až z internetu, žalovaná se tedy dopustila „*průtahu*“ též v období od 1.11.2014 do 1.3.2015. Žalobkyně rovněž vyčítá žalované i pochybení z předcházejících řízení o starobním důchodu, že přes skutečnost, že ČSSZ disponovala „*dostatkem přiložených podkladov*“, byla to žalobkyně, která musela vstoupit do jednání s Kyjevem ohledně potvrzení ukrajinských dob pojištění a předložit je žalované; dále pochybení při nezohlednění „*podklady za 3 děti*“, když doba péče o děti byla zohledněna až v roce 2011; problémy s vyplácením záloh a doplateků starobního důchodu a také, že přes zohlednění péče o děti v rozhodnutí z roku 2011, vyměřovací základ ale zůstal stále stejný, i když měly být „*zaplacený 3 roky, které nebyly započítány ke starobnímu důchodu*“.

Z *příloh předložených žalobkyní* vyplývá, že žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12.2.2015 předcházelo následující:

1) Žalobkyni byl rozhodnutím žalované ze dne 4.6.2009 č. X přiznán od 17.7.2008 starobní důchod v částce 4.285,-Kč měsíčně; žalobu ke zdejšímu soudu žalobkyně nepodala.

2) Rozhodnutím žalované ze dne 19.7.2011 byl žalobkyni od 17.7.2008 zvýšen starobní důchod na 4.572,-Kč měsíčně z důvodu dodatečného započítání doby péče o dítě; námitky proti tomuto rozhodnutí byly zamítnuty rozhodnutím žalované ze dne 21.9.2011 č.j. X.

3) Proti rozhodnutí žalované ze dne 21.9.2011 č.j. X podala žalobkyně ke zdejšímu soudu žalobu (sp.zn. 16Ad 28/2012), která byla odmítnuta pro opožděnost (řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno).

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 7.9.2015 závěrem navrhla zamítnutí žaloby a nadále trvala na rozhodnutí ze dne 12.2.2015, protože postupovala zcela v souladu s českými

právními předpisy a Smlouvou a není si vědoma pochybení. Neznamená totiž, že pokud výsledek postupu žalované nenaplnil subjektivní očekávání žalobkyně, že není správný či je v rozporu se zákonem a Smlouvou. Dále uvedla, že žalobkyně prostřednictvím OSSZ v Sokolově uplatnila dne 1.4.2008 žádost o starobní důchod, v níž uvedla, že je státní příslušnicí Ukrajiny a druhé straně této žádosti (v rubrice *vztahující se k výdělečné činnosti mimo území ČR, ve státech EU, popř. v Norsku, Lichtenštejnsku, Švýcarsku, na Islandu nebo ve státě, se kterým má ČR uzavřenou bilaterální smlouvu o sociálním zabezpečení*) pak žalobkyně uvedla pouze stát Ukrajina, proto byla žalovanou zahájena s ukrajinským nositelem pojištění ve smyslu Smlouvy potřebná řízení za účelem zjištění doby pojištění získané žalobkyní na území Ukrajiny podle ukrajinských právních předpisů. Výsledek tohoto řízení je zaznamenán na OLDP, který je nedílnou součástí rozhodnutí o přiznání starobního důchodu, a v němž je chronologicky zhodnocena veškerá prokázaná doba pojištění žalobkyně. Žalobkyni byla zhodnocena doba pojištění získaná na Ukrajině v takovém rozsahu, který ukrajinský nositel pojištění potvrdil, a o jehož správnosti nemá žalovaná žádné pochybnosti. Namítá-li žalobkyně, že ona sama, nikoliv žalovaná, musela oslovit ruského nositele pojištění, k tomu pak žalovaná odkázala na Dohodu mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení č. 116/1960 Sb. (dále jen **Dohoda**), která se vztahuje na občany z obou smluvních států, tzn. na občany ČR a na občany RF, tedy na žalobkyni, coby občanku Ukrajiny, se Dohoda nevztahuje. Žalovaná tak ani nemůže ruského nositele pojištění oslovit se žádostí o sdělení těch dob pojištění, které žalobkyně získala na území RF podle ruských právních předpisů. Ohledně námitek vztahujících se k samotnému výpočtu žalovaná zcela odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž je tato problematika podrobně odůvodněna s odkazy na zákonná ustanovení na danou věc dopadající.

V podání ze dne 6.10.2015 žalobkyně reagovala na vyjádření žalované s tím, že soud bude žádat, aby jí ustanovil starobní důchod 12.215,-Kč, jak uvádí valorizace důchodů 2015, když počítala z hrubé valorizace v roce 2008, kdy byla 10.000,-Kč, a ČSSZ jí vyplácela po 5.000,-Kč a za 7 roků období 2008-2015, tj. 84 měsíců jí ročně vyplatila 60.000,-Kč, ač mělo být 120.000,-Kč, a 84 měsíců x 10.000,-Kč = 840.000,-Kč, půlka z toho 420.000,-Kč a tento nedoplatek je ČSSZ povinna jí vyplatit. Dále uvedla, že zamítne-li soud žalobu, všechny podklady budou předány EU-komisi a také, že nešlo o zvýšení starobního důchodu, šlo o nesprávný výpočet ukrajinského pojištění, kde ČSSZ vyloučila roky vyměřovacího základu období 18.6.1975 do 27.8.1985, vyloučeny roky za Rusko a byl nedoplatek za děti a ne v čas byla vyplacena záloha, to je neodpovědnost ČSSZ, která má povinnost pro důchodce zahájit řízení a měla dohled do pracovní knížky roky za Ukrajinu a za Rusko. Také zmínila, že dům Krajcova Dolina 15 Česká republika se nachází ve stadiu rekonstrukcí a v Německu se nachází u dětí, aby měla možnost za každý půl roku vybírat starobní důchod a mohla pokračovat opravovat dům, aby v něm mohla bydlet. Závěrem uvedla, že je občan ČR a chce, aby se chovali jako k ostatním občanům ČR spravedlivě. Kromě jiných písemností byla připojena i kopie „Listina o udělení státního občanství“ žalobkyni ze dne 22.11.2010 vydaná Ministerstvem vnitra ČR.

Následně žalovaná dne 20.11.2015 v doplňujícím vyjádření poukázala na ustanovení § 81 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., že řízení o přiznání dávky důchodového pojištění lze zahájit pouze z podnětu účastníka a nemůže být zahájeno nositelem pojištění z úřední

povinnosti. Pro řízení o přiznání dávky důchodového pojištění platí striktně dispoziční zásada. Vychází se totiž z toho, že dávkové plnění nelze účastníku řízení vnutit proti jeho vůli. Účastník řízení tak má možnost svobodně se rozhodnout, zdali žádost o dávku důchodového pojištění uplatní či nikoliv. Rovněž toliko od vůle účastníka se odvíjí, jakou konkrétní dávku požaduje přiznat. K tomu účelu je nezbytné, aby žádost o dávku byla uplatněna na předepsaném tiskopise a byly vyplněny všechny potřebné a relevantní údaje pro jednoznačné řízení, aby nositel pojištění mohl o nároku účastníka rozhodnout pokud možno bez dalšího případného šetření a prokazování rozporných údajů. Žalobkyně však dne 1.4.2008 v uplatněné žádosti o starobní důchod uvedla pro věc zcela zásadní informaci, že **je státní příslušnicí Ukrajiny**, přičemž na druhé straně této žádosti (v rubrice *vztahující se k výdělečné činnosti mimo území ČR, ve státech EU, nebo ve státě, se kterým má ČR uzavřenou bilaterální smlouvu o sociálním zabezpečení*) žalobkyně rovněž **uvedla pouze stát Ukrajina**. Z těchto žalobkyní nabídnutých informací k rozhodování žalované byl určen i směr, kterým se má žalovaná v rozhodování ubírat. Pokud tedy žalobkyně **v žádosti neuvedla, že pracovala na území Ruské federace**, pak nemohla od žalované ani očekávat, že tyto skutečnosti zohlední, když záleží pouze na požadavku a sdělených informacích žadatele o dávku. Z obsahu dávkového spisu lze vysledovat, že jakmile žalobkyně uvedla, a poté co prokázala, že je občankou České republiky, žalovaná k této nové informaci zaujala postoj, a sice že pokud ruský nositel pojištění potvrdí dobu pojištění, kterou žalobkyně na jeho území získala podle ruských právních předpisů, pak žalovaná o této době rozhodne (§ 56 zákona). Žalovaná v této souvislosti odkázala na dopis ze dne 16.2.2015, kterým žalobkyni přdestřela daný stav věci a vyzvala ji k předložení dokladů nezbytných pro prokázání ruské doby pojištění, což však žalobkyně do dnešního dne neučinila, třebaže žalované byla dne 6.2.2015 doručena žádost žalobkyně o vydání potvrzení dob pojištění (formulář CZ 207/RU 12), adresovaná ruskému nositeli pojištění.

*Ze zasláního dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 12.2.2015 bylo žalobkyni doručeno dne 18.2.2015 podle založené doručky; obsah spisu odpovídá údajům uvedeným zejména v rozhodnutí ze dne 12.2.2015 i ve vyjádřeních žalované v této věci. Založen je i formulář CZ 207/RU 12 „Prohlášení týkající se historie osobního pojištění (zaměstnání)“ ze dne 31.1.2015 doručený ČSSZ dne 6.2.2015 i zmíněný dopis ČSSZ ze dne 16.2.2015 adresovaný žalobkyni, že obdrželi její prohlášení o době pojištění v RF a tím i o přepočít starobního důchodu za doby pojištění získané na území RF, a obsahující mimo jiné i sdělení, že *při hodnocení ruských dob pojištění vychází ČSSZ výhradně z údajů potvrzených ruským nositelem pojištění Penzijním fondem RF a k zahájení řízení je třeba, aby předložila úředně ověřené doklady o době studia a zaměstnání na území RF s tím, že doklady, které byly předloženy již v r. 2008 a zaslány na Ukrajinu nebyly ukrajinským nositelem pojištění vráceny*; po předložení požadovaných dokladů a ukončení šetření u Penzijního fondu RF, bude rozhodnuto o její žádosti o přepočít starobního důchodu a bude vydáno rozhodnutí. Rozhodnutím ze dne 9.1.2015 č.j. X byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona a s přihlédnutím k Smlouvě mezi ČR a Ukrajinou o sociálním zabezpečení č. 29/2003 Sb. m. s. s odůvodněním, že v OLDP zasláním s rozhodnutím ČSSZ ze dne 19.7.2011 bylo žalobkyni započteno celkem 30 roků a 146 dnů pojištění a protože nebyly doloženy nové skutečnosti a výdělků získané v cizím státě se pro výpočet českého důchodu*

nezapočítávají, zůstává rozhodnutí ze dne 19.7.2011 i nadále v platnosti (*také bylo uvedeno, že při hodnocení ruských dob pojištění vychází ČSSZ výhradně z údajů potvrzených ruským nositelem pojištění Penzijním fondem RF a k zahájení řízení s tímto fondem je třeba vyplnění příslušného formuláře a doložení potřebných potvrzení a dokladů o době pojištění pojištěncem, tj. žalobkyní*).

V podání ze dne 7.12.2015 žalobkyně setrvala na podané žalobě s tím, že ČSSZ je povinna včas zabezpečit důchodce, aby zvládl sebe uživit, když má právo na zasloužený důchod a ne využívat svých dětí, které mají svoji rodinu; dle ní se ČSSZ obohatila a jí poškodila, když jí protizákonně vypočítala vyměřovací základ období 1986-2007, ale byl povinna vypočítat ho období 18.6.1975-31.12.1985, a to měla pracovní knížku, kde byly doby pojištění a to i v Rusku od 1.9.1967 do 20.7.1968, od 22.7.1968 do 2.7.1969, od 1.9.1969 do 20.7.1970 a od 24.7.1971 od 19.5.1975 a Dohoda s ČR i Rusko platila do 1.1.2009, jak potvrdila i ČSSZ, a ona měla k 1.4.2003 trvalý pobyt na území ČR.

Poté *žalovaná v podání ze dne 7.1.2016 uvedla, že význam slova „zasloužený důchod“ je z pohledu zákona o důchodovém pojištění velmi relativní a odkázala na čl. 30 odst. 1 Listiny základní práv a svobod (dále jen **Listina**), podle něhož mají občané právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele. V obecné rovině sice tento zákon hovoří o právu občanů na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří, avšak nespecifikuje, jakou formou by zabezpečení mělo být provedeno a ve svém odst. 3 v podrobnostech odkazuje na zákon. Dle článku 41 odst. 1 Listiny se lze tohoto práva domáhat pouze v mezích zákonů, které ustanovení článku 30 Listiny provádějí. Ze zákona o důchodovém pojištění pak vyplývá, že pojištěnec má nárok na „zaručenou“ výši důchodu, jen pokud jde o základní výměru důchodu dle § 33 odst. 1 zákona a dle odst. 2 věty třetí téhož zákona na procentní výměru ve výši 770,- Kč měsíčně, pochopitelně za předpokladu splnění podmínek pro vznik nároku na starobní důchod (§ 28). Je-li žalobkyně ve svízelné sociální situaci, pak nezbyvá než doporučit, aby se obrátila na příslušnou okresní správu se žádostí o poskytnutí dávek státní sociální podpory. Ohledně nezhodnocené doby pojištění získané podle právních předpisů RF žalovaná odkázala na své vyjádření ze dne 20.11.2015 s tím, že žalobkyně dosud nepředložila doklady nezbytné pro prokázání ruské doby pojištění, jak byla poučena v dopise ČSSZ ze dne 16.2.2015 po doručení její žádosti o vydání potvrzení dob pojištění (viz shora) dne 6.2.2015.*

Dne 2.2.2016 žalobkyně v podání setrvala na svých názorech vyjádřených v žalobě i dalších podáních shora uvedených, když dle ní měla ČSSZ počítat vyměřovací základ od 18.6.1975. Dále uvedla, že odmítá výměru ve výši 770,-Kč měsíčně i dávky státní sociální podpory a chce, aby ČSSZ zaplatila odškodnění a vypočítala vyměřovací základ za 11 roků a dorovnala valorizovaný důchod v roce 2015 12.215,-Kč. Také sdělila, že vyplnila a odeslala zpět formulář CZ 207/RU 12 ČSSZ Sokolov, která byla povinna zahájit řízení; není povinnost důchodce, aby zahajoval řízení, přitom ČSSZ má pracovní knížku, kde jsou uvedeny roky zaměstnání, to je i potvrzení.

Následně ČSSZ *v podání dne 23.1.2016 zdůraznila s ohledem na odkaz žalobkyně na pracovní knížku, jejíž obsah má žalovaná zohlednit pro účely zhodnocení její doby pojištění,*

že opakuje již dříve uvedené, že pracovní knížka je pouze prostředkem pro zhodnocení žalobkyní požadované doby získané na území RF, neboť o době pojištění získané na území RF podle jejich právních předpisů může rozhodnout jen a pouze ruský nositel pojištění.

Podle **§ 14 odst. 1 zákona** kryjí-li se doby pojištění navzájem, započte se pro stanovení celkové doby pojištění pro vznik nároku na důchod a výši procentní výměry důchodu jen ta doba, jejíž zápočet je pro pojištěnce výhodnější; totéž platí, kryjí-li se navzájem náhradní doby pojištění nebo doba pojištění a náhradní doba pojištění.

V **§ 18 odst. 1 a 4 zákona** je stanoveno:

Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak.

Do rozhodného období se nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. Není-li však v takovém rozhodném období aspoň pět kalendářních roků s vyměřovacím základem pojištěnce (§ 16 odst. 3 a 8), prodlužuje se rozhodné období před rok 1986 postupně tak, aby zahrnovalo ještě jeden takový rok, nejvýše však kalendářní rok bezprostředně následující po roce, v němž pojištěnec dosáhl věku 18 let.

Dle **§ 56 odst. 1 písmeno b) zákona** zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.

Podle **§ 54 odst. 1, 2 zákona** nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem a nárok na výplatu důchodu vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu.

V této věci se z důvodů uvedených v žalobě domáhá zrušení napadeného rozhodnutí žalované ze dne 12.2.2015. Žalobkyně i žalovaná nevyjádřily v zákonné lhůtě nesouhlas s tím, aby soud rozhodl bez nařízení jednání, proto bylo o věci samé rozhodnuto bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žalobkyně přes své přesvědčení vyjádřené v žalobě i dalších vyjádřeních v průběhu soudního řízení dle názoru soudu s ohledem na vše shora uvedené neprokázala pochybení žalované při vydání napadeného rozhodnutí ze dne 12.2.2015, i když nebylo rozhodnuto dle jejích představ a výpočtů, avšak její argumentace nemají oporu v zákoně o důchodovém

pojištění ani v žádném jiném příslušném zákoně (Dohodě či Smlouvě), proto *soud žalobu zamítl (výrok I. rozsudku)* jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s.ř.s. (*soud zamítne žalobu, není-li důvodná*), když žádnou ze žalobních námitek neuznal důvodnou. Platná právní úprava v ČR totiž neumožňuje, aby výše přiznaného starobního důchodu byla vázána na to, jaký výpočet provede pojištěnec dle svých představ, jako v této věci provedla žalobkyně. Soud proto také připomíná, jak ostatně opakovaně uváděla i žalovaná v napadeném i předcházejícím rozhodnutí (*i dalších rozhodnutích předtím vydaných ohledně žalobkyně*), na což pro stručnost a nadbytečnost znovu opakovat již uvedené odkazuje, jelikož je obsah znám všem účastníkům tohoto řízení, že požadavky žalobkyně nejsou v souladu s platnou právní úpravou ČR, proto jim nelze vyhovět. Starobní důchod žalobkyně byl přiznán od jí požadovaného data 17.7.2008 ve výši 4.285,-Kč měsíčně (*základní výměra 1.700,-Kč a procentní výměra 2.585,-Kč, celkem započteno 27 let doby pojištění získané v ČR a na Ukrajině*) rozhodnutím ze dne 4.6.2009. Dále rozhodnutím ze dne 19.7.2011 byl žalobkyni od 17.7.2008 zvýšen starobní důchod na částku 4.572,-Kč měsíčně po započítání doby péče o dítě (*doba pojištění celkem 30 roků*). Žalovaná při svém rozhodování vycházela z podkladů, které měla k dispozici, včetně podkladů poskytnutých ukrajinským nositelem pojištění a postupovala zcela v souladu s českými právními předpisy a započítala i žalobkyni dobu péče o dítě (*tj. náhradní doba pojištění je dle zákona krácena na 80% - viz shora*), kdy ale upřednostnila dobu zaměstnání, pokud se kryla s dobou péče o dítě, jelikož to pro ni bylo výhodnější. V rozhodnutí ze dne 12.2.2015 se žalovaná vyjádřila ke všem žalobním námitkám, z nichž žádnou neuznala důvodnou; *odůvodnění rozhodnutí je natolik srozumitelné, že je pochopitelné pro toho, kdo jej hodlá pochopit*. Soud také nezjistil, že by se žalovaná nechovala k žalobkyni jako k občance ČR či se chovala nespravedlivě, jak zmínila žalobkyně, avšak nic bližšího k tomu neuvedla.

Soud rovněž připomíná skutečnost, kterou si pravděpodobně žalobkyně neuvědomuje či nechce uvědomit, že výše důchodu je vázána pouze na získanou celkovou dobu pojištění a dosažené příjmy zákonem vymezené, přičemž z OLDP žalobkyně je patrné, že například v roce 2001 její celkový příjem činil 87.150,-Kč při vyloučené době 95 dnů a v roce 2007 pak 123.563,-Kč (*nejvyšší příjem v OLDP*), tj. 10.297,-Kč měsíčně, tudíž její starobní důchod stanovený dle příslušných paragrafů zákona nemůže dosáhnout jí požadovaných 10.000,-Kč či dokonce 12.215,-Kč od roku 2015 měsíčně. Tudíž námitka žalobkyně o nesprávné výši přiznaného starobního důchodu není důvodná, neboť žalovaná zohlednila při přiznání starobního důchodu všechny rozhodné a jí známé skutečnosti a postupovala tedy v souladu se zákonem i Smlouvou (*s Ukrajinou*), když jako rozhodné období pouze a jedině pro výpočet důchodu stanovila v souladu se zákonem období 1986-2007 (*§ 18 odst. 1 a 4 zákona*). Rovněž se soud ztotožňuje s argumentací žalované ohledně toho, že napadeným rozhodnutím nedošlo k porušení Listiny, jelikož ta odkazuje na příslušný zákon, jímž je zákon č. 155/1995 Sb. a dle něho žalovaná při rozhodování o žádosti žalobkyně také postupovala.

Nedůvodná je i žalobní námitka vztahující se k nezapočtení doby pojištění získané žalobkyní na území současné RF, jelikož jak opakovaně zdůraznila žalovaná, pro ni je rozhodující doba, kterou jako dobu pojištění vykáže příslušný nositel pojištění, tj. Penzijní fond RF, nikoli pracovní knížka, byť v ní jsou uvedeny údaje o zaměstnání žalobkyně na Ukrajině a v RF, přičemž pro zahájení řízení ohledně ruské doby pojištění je nezbytná spolupráce pojištěnce, tj. žalobkyně, která byla opakovaně poučena žalovanou, jak postupovat

zejména v dopise ze dne 16.2.2015, přesto tak v roce 2015 plně neučinila (*zaslala pouze příslušný formulář, nikoli potřebné doklady*). Není tedy od žalobkyně správné, že žalovanou napadá pro údajné nekonání v její věci, když sama potřebnou součinnost ČSSZ neposkytla a neposkytuje, jelikož při podání žádosti o starobní důchod vůbec neuvedla, že pracovala kromě Ukrajiny i v RF, neboť v takovém případě by žalovaná zahájila řízení kromě Ukrajiny i s RF, *tudíž nikoli žalovaná, ale žalobkyně způsobila, že dosud nebylo možno započítat pro výpočet důchodu i dobu pojištění jí získanou v RF*. Jak ostatně žalovaná sdělila, *po doručení potvrzení Penzijního fondu RF o dobách pojištění žalobkyně, bude postupováno ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona a do výše starobního důchodu bude zohledněna další doba pojištění*, což se nepochybně projeví na jeho výši vzhledem k tomu, že výše procentní výměry starobního důchodu za každý celý rok doby pojištění získané do doby vzniku nároku na tento důchod činí 1,5% výpočtového základu měsíčně (§ 34 odst. 1 zákona). Platí tedy, čím více roků doby pojištění, tím vyšší procentní výměra výpočtového základu, když základní výměra je pro všechny pojištěnce stanovena zákonem (v roce 2008 činila 1.700,-Kč měsíčně). Záleží tedy jediné a pouze na žalobkyni, kdy konečně žalované doručí požadované ověřené doklady (viz dopis ČSSZ ze dne 16.2.2015) pro zahájení řízení s ruským nositelem pojištění, pokud tak dosud žalobkyně plně neučinila, je totiž v zájmu žalobkyně, aby se v tomto směru řídila pokyny žalované a tím, že dostatečně nespolupracuje, sama způsobuje, že řízení tak dlouho trvá, což neoprávněně vyčítá žalované.

Rovněž nemá oporu v zákoně názor žalobkyně, že ČSSZ má povinnost pro důchodce zahájit řízení a včas ho zabezpečit, aby zvládl sebe uživit, když má právo na zasloužený důchod, jelikož dle § 81 odst. 1 a 2 zákona č. 582/1991 Sb., *o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*, řízení o přiznání dávky důchodového pojištění a o změně poskytování nebo výše již přiznané dávky se zahajuje na základě písemné žádosti, tudíž záleží na každém pojištěnci kdy a od které doby si požádá o důchodovou dávku, jak uvedla i žalovaná. Také je bez vlivu na výši důchodu skutečnost, že žalobkyně potřebuje dokončit rekonstrukci domu, kde má trvalé bydliště, a proto žije u svých dětí v Německu, aby svůj důchod na ni použila.

Soud se plně ztotožnil s názory a argumentací žalované, když se přitom jedná o argumenty žalobkyně opakovaně vznášené a opakovaně – a správně – vyvrácené žalovanou. Jelikož se žalovaná vypořádala s námitkami žalobkyně, opakujícími se v žalobě, přílepkou a vyčerpávající právní argumentací obsaženou v odůvodnění rozhodnutí ze dne 12.2.2015, nemusí se soud již k věci duplicitně vyjadřovat a odkazuje na příslušné pasáže v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalované, což tímto činí, protože rozhodnutí je známé všem účastníkům tohoto řízení. Neznamená totiž, že je nesprávné rozhodnutí ČSSZ, není-li v souladu s požadavkem žalobkyně, která je stále přesvědčena o správnosti svých názorů, byť nejsou v souladu s příslušnou právní úpravou.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 29. března 2016

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová

JUDr. Alena Hocká, v.r.
samosoudkyně